

1899-05-14

AFSENDER

Ellen Sawyer

MODTAGER

Laura Warberg

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Da

Dateringsbegrundelse:

Datoen er skrevet øverst s. 1

Generel kommentar:

Ellen og Harris Eastman Sawyer blev gift i Boston i 1899.

Thingvalla var et dansk rederi stiftet af C.F. Tietgen i 1880. Det havde hovedsæde i København. Omkring 1900 var det et af de dominerende rederier, som sejlede skandinaviske udvandrede til USA. I 1898 overtog Det Forenede Dampskibs-Selskab (DFDS) rederiet og dets aktiver under navnet Scandinavian America Line (Wikipedia febr. 2026).

Tante kan både være Vilhelmine Berg og Johanne/Hanne Brandstrup.

"De": De første par år boede Ellen og Harris i hus sammen med hans søster og forældre. Moderens navn kendes ikke.

B: Alhed Larsen med kælenavnet Be var gravid.

Omtalte personer:

Edward -

Wilhelmine Berg

Johanne Brandstrup

Dudley Pray

Harris Sawyer

Helen Sawyer

Joseph Sawyer, Harris' far

Niels Dines Wangberg

Albrecht Warberg

Astrid Warberg-Goldschmidt

Arkivplacering:

Kerteminde Egns- og Byhistoriske

Arkiv, BB1523

Trykt udgave:

Nej

Proveniens:

Testamentarisk gave til Østfyns

Museer fra Laura Warberg Petersen

DOKUMENTINDHOLD

Ellen Sawyer har modtaget fragtbrevet og glæder sig til, at hendes kasser kommer. Dudley Pray kan måske tage sengetæppet med fra Danmark. Ellen ved ikke, om hun og Harris Eastman Sawyer kommer til Danmark denne sommer.

Ellen vil gerne skaffe sølvtøj til Tante.

Harris er optaget af sin mælkesyresag, som kan blive indbringende. Han skriver mange kontrakter, rejser meget og er heldigvis rask. Når Harris kommer hjem, skal man have normal mad i huset igen. Hans familie laver kedelig mad uden variation og smag. Forleden bad Ellen om, at de kunne få oksetunge, og de fik en skrækkelig fed en. Nu vil hun lave rabarbergrød, sildesalat og agurksalat. Amerikanerne bager brød i en blikspand; de spiser ikke forret eller skemad - kun østers kogt i mælk, hvilket er rædselsfuldt.

Ellen har besøgt Fætter Edward og hans familie. Hun er blevet god til at finde rundt med sporvognen og har været hos tandlægen. På hjemturen tog hun dog den forkerte forbindelse.

Ellen er spændt på, om Alhed/B Larsen får en pige. Hun glemte Astrid/Disens fødselsdag.

TRANSSKRIFTION

Maj 14. 99

Kære Mor!

Jeg har fået Fragtbrevet eller hvad det skal kaldes i Dag og begynder nu snart at vente mine Kasser. Det bliver knusende morsomt, - især hvis det går godt med Tolden. Du har rigtignok haft en rasende Besvær med det og det er ikke så sært at det har spillet en Rolle for dig. Det varer dog vist et Par Uger før det kommer. Thingvalla er jo lidt sen i Vendingen. Jeg skal nok skrive hvordan det er gået med Tolden ligeså snart det kommer.

Eastman er knap så begejstret som jeg ved Tanken om at det nærmer sig. - Du skal ikke bekymre dig om at sende det Sengetæppe. Måske Mr. Pray vil tage det med, når han rejser hjem om tre Måneder.

Om vi kommer i Sommer kan vi ikke sige inden Somren er forbi. Det beror på Geschäften, Helbredet og vore Vinterplaner. Ifald det skulde ske skal vi med Fornøjelse besørge det Sølv-tøj til Tante Det er ikke Plet, gedigent Sølv, men de har ikke det Mønster, som er det almindeligste hjemme og som Tante vel også har med Rifler ned af Skaftet. Her er 4-5 forskellige Mønstre - jeg skal ved Lejlighed se at få en sådan Mønsterbog med Priser og sende hjem. - Du har nok også spurgt om Rejsen hjem afhænger af Eastmans Svineslagterihistorie, - det gør den ikke for han mener at den vil

trække ud mindst ½ Aar. De vil nemlig ikke betale ham Resten ("Resten" indsat over linjen] inden de ere fuldt ud sikre på at det har hjulpet. Nu er han meget optaget af sin Mælkesyre, som han er i Milwaukee for. Det er noget nyt, som skal indføres på Bryggerierne og som vil blive indbringende, hvis det viser sig at være heldigt. Han er en ivrig Forretningsmand og har en Masse Jærn i Ilden. Han udfærdiger Kontrakten i det mest snørklede, juridiske Sprog, sætter sit Navn under og sender den til dem han har i Sinde at arbejde for og hvis de synes om, hvad han foreslår dem, sætter de deres Navn under og Eastman skrider til Værket. – Imorgen kommer han hjem og min Enkestand er forbi. I Mandags rejste han til Kansas, 24 Timers Rejse fra Chicago, var der 5-6 Timer og gled derpå tilbage. – Han har været så rask hele Tiden, det lader til at han tåler det Klima bedre. – -

Der er adskillige Fordele ved at han kommer hjem igen, bl.a. den at vi så igen får spiselig Mad i Huset. – Når han ikke er her lever de mere "amerikansk" og det er trættende i Længden. Bl.a. køber de så ikke Brød, men laver selv, - en Slags Tvebaksdejg, som jeg ikke ret godt kan få ned til Flæsk f. Eks. Der er så lidt Variation at man bliver så led og ked af alting, - de har i Reglen kun en Slags Mad i Huset som spises indtil der ikke er mere af det, - Morgen, Middag og Aften. Jeg kom til at foreslå en Oksetunge, og så fik vi forleden et stort fedt Asen af en Tunge (den må have tilhørt en fed, gammel Tyr) – efter tre Dages Forløb er det kun med Overvindelse at jeg taler om denne Tunge. Køber vi røgede Tunger monstro? Denne Tunge smager vidt forskelligt fra dem hjemme. Nu har jeg bestilt Rhabarber til Rhabarbergrød, Schweizerost og menneskeligt Brød. Når East. kommer hjem skal jeg se at få samlet Stof til Sildesalat. Alt hvad de laver her er så ferskt at man længes efter lidt mere kradst. Jeg har også sendt Bud efter Agurker til A.Salat. De har aldrig noget surt. Husholdningen er rigtig nok vidt forskellig fra den danske, - nemt er det men ikke interessant, - jo forresten undertiden er den, men jeg er vant til det nu, - efter at jeg har set dem bage Brød i en Blikspand (!!!) kan intet mere forbavse mig. De spiser aldrig hvad vi kalder "Formad" – aldrig Suppe. Vi har kun fået en Slags "Skemad" og det Østers kogt i Mælk, - ubeskrivelig rædselsfuldt!! Jeg glæder mig til min Kogebog! I Mandags var jeg ude i Boxburry hos min nye Familie, Fætter Edwards. De har et stort Hus og jeg morede mig fortræffeligt. Jeg var bedt til Frokost og fik Hønsefrikasé med surt til, samt Øl, Oksesteg med Kartofler og Jordbær, The og Bagværk. – Efter Frokost spillede Edward en Del, hvorefter vi gik ud og var ude Resten af Dagen. Vi er Edward, Bel, Konen

(jeg kender ikke hendes rigtige Navn) og deres store Hund. De har en Hønsegård og en Hane. Vi lå i Græsset og soledede os og gik derefter ud for at plukke vilde Blomster, så jeg havde en hel Stak med mig hjem. Jeg kan nu helt godt finde omkring alene. Afstandene ere så uendelige her så man bruger altid elektrisk Sporvogn som her er en uendelig Masser af og det gælder om at finde de rigtige. Alting går i sådan en Hast her og der er sådan en Tummel at det ikke kan nytte stort at spørge. I går var jeg til Tandlæge for at blive plumberet. Det er en gammel Ven af Harris han bor i Cambridge, 1½ Mil Timer ["Mil" overstreget; "Timer" indsat over linjen] Rejse herfra med Sporvogn.

Jeg fandt godt nok derud men da jeg skulde hjem gav de mig forkert Svar på min Forespørgsel, så jeg kom i en gal Sporvogn og Pokker i Vold i en anden Ende af Byen. Jeg kom der igennem en Gade hvor Numrene gik til 1800! De plomberer fortrinligt her, meget hurtigere end hjemme og det gør så godt som ikke ondt. De betales pr Time

Jeg glemte totalt Disens Fødselsdag og er meget ked af det – forresten skylder hun mig Brev. – Nu begynder jeg at blive nervøs for B. – det er fælt at være så langt borte det varer sådan en Tid at få noget at vide. – men der skrives vel straks om det. Mon det virkelig skal nå at blive en Pige!

[Skrevet i venstre margen s. 8; lodret:]

Hilsen til alle, særlig Far og Hunden fra din Pelle

Maj 14. 99

Kære mor!

Jeg har fået Fragtbrevet
el. hvad det skal kaldes
i dag og begynder nu
snart at vente mine Kas-
ser. Det bliver kunsende
uoverset, især hvis det går
godt med Tolden. Du har
rigtig nok haft en raseri
Besvær med det og det er
da ikke så sært at det
har spillet en Rolle for dig
Det varer dog vist et
Par Uger for Tolden kommer
Thingvalla er jo ligesom
i Tendingen. — Jeg skal
nok skrive hvordan det er
gået med Tolden ligesom snart
det kommer. Tacknem er

BB1523
knap så begejstret som af
ved Tanken om at det skal
mer sig. — Du skal ikke
bekymre dig om at sende det
Selskabet. Mærk nu. Pray
at tage det med, når han
rejser hjem om tre næste
Om vi kommer i Lørdag
kan vi ikke sige inden Lørdag
er forbi. Det beror på Ge-
schäften Helbrevet og vore Tinkt
planer. Ifald det skulde ske
skal vi med Fornøjelse besvare
det fløjt til Tanken. Det er
ikke Pleb. gedigen Pleb, men
de har ikke det nyeste
som er det almindeligste
hjemme og som Tante vel af
har med Rifler med af Skaf-
tet. Der er 4-5 forskellige
nyeste — jeg skal ved Lejlig-
hed se at få en sådan han-
ster bag med Priser og sende
hjem. — Du har nok af
spurg om Rejser hjem af
hænger af Eastmans Poine-
slægterhistorie, — det gør den

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

ikke for han mener af den
at trække ud mindst 1/2 kar
de vil nemlig ikke betale han
inden de ere fuldt ud sikre
på at det kan hjælpe.
nu er han udført optaget
af sin maleri, som han
er i Milwaukee for. Det er
nogen nyk som skal indføres
på Bryggerierne og som vil
blive indbringende hvis det
viser sig at være heldigt.
Han er en ivrig Forenings-
mand og har en masse børn
i Huset. Han udfordiger
Kontrakter i det mest smik-
lete juridiske Sprog, sætter
sit navn under og sende
dem til dem han har i Huse
at arbejde for og hvis de synes
om, hvad han foreslår dem,
sætter de deres navn under
og fastsætter skiden til det
bet. - I morgen kommer
han hjem og min Tante
er forbi. I Onsdags rejste han
til Kansas, 24 Timer Rejse
fra Chicago, var der 5-6 Timer
og gled søvne tilbage. - Han
har været så rask hele Tiden
det lader til at han taler det
Plumra bedre. -
Der er adskillige Fordole ved
at han kommer hjem igen
bl. a. ser at vi så igen får
spiselig mad i Huset. - Han
kan ikke er der lever de
mere "amerikansk" og det er
trattende i Sengen. Bl. a.
køber de så ikke Rigt, men
laver selv, en Dag. Tvebak-
ke, som jeg ikke vil gøre
køber for ved til Flack & Ek.
Der er så lidt Variation
man bliver så led og ked af
alting, de har i Reglen kun
en Dag mad i Huset som
spiser indtil der ikke er mere
af det. - I morgen Middag af
Aften. Jeg kom til at
køber det Odstemne og

fik vi forleden et stort fed
stykke af en Tunge (den må
have tilhørt en fed, gammel
Tyr) — efter tre dages Forløb
er det kun med Overvindelse
at jeg tager om denne Tunge.
Køber vi søgede Tunger man
tro? — Denne Tunge smager
vidt forskelligt fra den her
me. Nu har jeg bestilt
Rhabarber til Rhabarberer
Schweitzerost og menneskelige
Bred. Når Asst. kommer her
skal jeg se at få samlet
til Pildesalat. Det hvad de
laver her er så ferskt at
man længe efter lidt mere
træder. Jeg har også sendt
Bred efter agurker til d. Salat.
De har aldrig noget surt.
Husholdningen er rigt-
nok vidt forskellig fra den
danske, — men er det men
ikke interessant, — jo forresten

BB1523
undertiden er det, men jeg
er vant til det nu - efter
at jeg har set dem 'bage Bredt'
i en Bliksprand (!!!) kan
intet mere forbaase mig.

De spiser aldrig hvad vi
kaldes "Formad" - aldrig Puffe
vi har kun faaet en Slags
"Skeemad" af det Osterskag
i Mælk - ubeskrivelig rødt
selsfuldt!! Jeg glæder mig
til min Bogbog.

I Mandags var jeg ud i Bag
berry hos min nye Familie
Falter Edwards. De har et
stort Hus og jeg mødte mig
fortræffeligt. Jeg var bedt til
Frøker og fik Herserikase
med smilt til samt et Okse
stej med Kartofler og Jord
ber, The og Bagværk. - Efter
Frøker spillede Edward en
del, hvorefter vi gik ud og
var ude Borten af dagen

min Bændtøj kjole, - halven er ikke
så slemt som man kunde tro
efterom der er kængstige blaue
på dem. Caris gik med mig og
valgte begge dele. Det var et blåt
hvidt lyn al se ham så smukt i
de store forælinger og bese tavere
og hore på Jansens hush med en
sløv og fuldesse, men han var
ikke tilfreds med noget af det, de
kom med. Til sidst gik han ind
med sin tjener på egen hånd og
kom lidt frem med fæktid det
væste der passet mig. Det var
me med halten. Han var meget
stolt af sin friser han udlygget
på at "vores Tøjs" hænge på af det
blive stuet. - Han kan overbetge
udenad det smag og han skal nu
trøste i F. B. Sorensens stiel og vælge
al det Tøj. Hø høfter skal have
et Remuskopf, som indskrifter Blak
så man aldrig bekføer af "dypp".
H. får altid med det i Sorensens

så han kan skive forælinger
i Tøch og hvor han vil.
i 9 Dagens var det en stor stiel-
dag hos den Prindsdag om det
amerikanske Fiskerib. - Det var
et stålendes Vise af H. og H. de
og ud til 8 for at se os om.
Vi tog med toget ind til Byen
gik med til Havnen og i en Stige
som satte os over til en F. hvor
vi gik af de store Oceanlandere
lagge til. Kachuan er gal efter
Skibe, - han berder hvert Skib i
Havnen ved havn og ved koirken
Lunge de hore til o. s. v. Jeg tænke
te på Gudmand da vi bese alle
de store Skibe - det vilde det
noget for ham, at vare med der.
Så vorede vi os ind i et af
de gamle Huse, i Boston,
Høstbolet af det i Latimer
med en masse gamle Både og
sorte, bedste Luger. Vi bese der
en af de gamle Både i Boston

hvor der er nogle kvinder fra
Frikedskrigen. - Så tog vi med et
andet Tog uden for Boston og
spadsereede rundt der. Det var
væsten på Landet, meget smukt
- der var en ka som lignede
vores hjemme så meget, at jeg
var helt begejstret. - Vi be-
syttede 3 Sporogne for at komme
me hjem, - og befandt os, om
om vi havde været ude at rejse.
Castman kommer pludselig
lig og siger at han må af-
sted om 5 min. og han
skal have Brevet med til Byen
så jeg må staae nu. -
Jeg vet heller ikke mere de-
sag. - Undskyld Jadske-
skriften, - jeg kan ikke
skrive idag. -
Hilsen til alle fra alle